

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ กตัญญูกตเวทิตะ

เรื่อง กตัญญูรู้คุณ ตอบแทนคุณกตเวทิตะ

เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้สอน นางนพวรรณ พงษ์เผือก

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

1. มาตรฐาน ส 1.1 รู้ เข้าใจความหมายและความสำคัญของ กตัญญูกตเวทิตะและนำมาใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

2. ตัวชี้วัด

ส.1.1 ป.3/5 แสดงความกตัญญูกตเวทิตะที่รู้คุณตอบแทนคุณได้

3. สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทิตะ รู้คุณ ตอบแทนคุณ ย่อมส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างถูกต้อง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้ เข้าใจ และอธิบายความหมายของความกตัญญูกตเวทิตะ
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความกตัญญูกตเวทิตะที่รู้คุณตอบแทนคุณได้

5. สาระการเรียนรู้

ความกตัญญูกตเวทิตะ เรื่อง กตัญญูรู้คุณ ตอบแทนคุณกตเวทิตะ สรุปความเรื่องที่อ่าน และเขียนสื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์ สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความกตัญญู พร้อมให้นักเรียนร้องเพลง เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียน โดยครูหาอาสาสมัครออกมาเล่าเกี่ยวกับความกตัญญู พร้อมกับแสดงบทบาทสมมุติ

2 ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. เนื้อเพลงคำน้ำนม

2. ใบงานที่ 1.1

2.1 ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าเป็นการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม

2.2 ครูให้นักเรียนร้องเพลงเกี่ยวกับความกตัญญูทเวที เช่น เพลงคำน้ำนม แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อคิดสอนใจที่ได้จากการร้องเพลง

2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำว่า กตัญญูทเวที จากเพลงที่ฟัง แล้วให้นักเรียนจดบันทึกในใบงานที่ 1.1

ชั่วโมงที่ 2

1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเกี่ยวกับ เรื่องความกตัญญู โดยซักถามนักเรียน เช่น นักเรียนกลับไปบ้านไหว้ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และช่วยทำงานบ้านบ้าง โดยให้นักเรียนตอบ ทีละคน

2 ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. ใบความรู้ เรื่องความกตัญญู

2. ใบงานที่ 1.2

3. หนังสือการ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรม ชุดความกตัญญูทเวที เล่มที่ 1 เรื่อง กตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ ทเวที

1. ครูอธิบายความหมายของความกตัญญูทเวที และความสำคัญของความกตัญญูเพิ่มเติม

2. ครูให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ โดยทำใบงานที่ 2 เรื่องความกตัญญูทเวที

3. ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรม ชุดความกตัญญูทเวที เล่มที่ 1 เรื่อง กตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ ทเวที

ชั่วโมงที่ 3

1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว

2 ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ : 1. ใบความรู้ เรื่องความกตัญญู

2. ใบงานที่ 1.3

3. หนังสือการ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรม ชุดความกตัญญูกตเวที เล่มที่ 1 เรื่อง กตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวที

1. ครูถามนักเรียน และให้นักเรียนช่วยกันตอบ
 - นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากเรื่อง กตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวที
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากหนังสือการ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรม ชุดความกตัญญูกตเวที เรื่องกตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวที
3. ครูและนักเรียนระบายสีรูปภาพ เกี่ยวกับ ความกตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวที ให้สวยงาม

3 ขั้นสรุป

- 3.1 ให้นักเรียนทำใบงาน กิจกรรม กตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวทีตามที่ครู กำหนดให้

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

9.1 ใบความรู้ เพลงคำนำนม

9.1 ใบงาน สรุปข้อคิดสอนใจ เพลงคำนำนม

9.2 หนังสือการ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรม ชุดความกตัญญูกตเวที

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

(ลงชื่อ)

(นางนพวรรณ พงษ์เผือก)

ใบความรู้ที่ 1

เพลง คำน้ำนม

แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง
 แม่ ...เราเฝ้าไอ้ละเห่
 แต่เล็กจนโตไอ้แม่ถนอม
 เต็บโตไอ้เล็กจนใหญ่
 ควร คิดพิณใจให้ดี
 โอ้วแม่จ๋า ลูกคิดถึงคำน้ำนม
 คำน้ำนมควรชวนให้ลูกฟัง
 บวช เรียนพากเพียรจนสิ้น
 ควร คิดพิณใจให้ดี คำน้ำนมแม่
 โอ้วแม่จ๋า ลูกคิดถึงคำน้ำนม
 คำน้ำนมควรชวนให้ลูกฟัง
 บวช เรียนพากเพียรจนสิ้น

ที่เฝ้าหวงห่วงลูกแต่หลังเมื่อยังนอนเปล
 กล่อมลูกน้อยนอนเปลไม่ห่างหันเห ไปจนไกล
 แม่ผ่ายผอมย่อมเกิดจากรักลูกปักดวงใจ
 นี้แหละหนาอะไร มีใช่ใดหนาเพราะคำน้ำนม
 คำน้ำนมแม่นี้ จะมีอะไรเหมาะสม
 เลือดในอกผสม กลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน
 แต่เมื่อหลังเปรียบดั่งผืนฟ้าหนักกว่าแผ่นดิน
 หยดหนึ่งน้ำนมกิน ทดแทนไม่สิ้นพระคุณแม่เอย
 คำน้ำนมแม่นี้ จะมีอะไรเหมาะสม
 เลือดในอกผสมกลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน
 แต่เมื่อหลังเปรียบดั่งผืนฟ้าหนักกว่าแผ่นดิน
 หยดหนึ่งน้ำนมกินทดแทนไม่สิ้นพระคุณแม่เอย

คุณแม่...คนดีที่หนึ่ง

ใบความรู้ ที่ 2

เรื่องความกตัญญูกตเวที

ความกตัญญู คือ ความรู้คุณ หมายถึง ความเป็นผู้มีใจกระจ่าง มีสติปัญญาบริบูรณ์ รู้อุปการคุณผู้อื่น กระทำแล้วแก่ตน เช่น เลี้ยงดูสั่งสอน ให้ที่พัก ให้งานทำ ฯลฯ ย่อมระลึกถึงด้วยความซาบซึ้งอยู่เสมอ ไม่ลืมอุปการคุณ นั้นเลย

อีกนัยหนึ่ง ความกตัญญู หมายถึง ความรู้บุญ หรือรู้อุปการะของบุญที่ตนทำไว้แล้ว รู้ว่าที่ตนเองพ้นจากภัยอันตรายทั้งหลายได้ดีมีสุขอยู่ในปัจจุบันก็เพราะบุญทั้งหลายที่เคยทำไว้ในอดีตส่งผลให้ จึงไม่ลืมอุปการะของบุญนั้นเลย และสร้างสมบุญใหม่ให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

สิ่งที่ควรกตัญญู แบ่งได้เป็น 5 ประการ

1. กตัญญูต่อบุคคล คือใครก็ตามที่เคยมีพระคุณต่อเราจะต้องกตัญญูรู้คุณท่าน ติดตามระลึกถึงเสมอ พยายามหาโอกาสตอบแทนคุณท่าน โดยเฉพาะพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ บิดามารดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ พระมหากษัตริย์ที่ทรงทศพิธราชธรรม

2. กตัญญูต่อสัตว์ คือ สัตว์ที่มีคุณต่อเรา เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ที่ใช้งานจะต้องใช้ด้วยความเมตตากรุณาปราณี ไม่เขี่ยนมตีมันจนเหลือเกิน อย่าใช้งานหนักจนเป็นการทรมาน และเลี้ยงดูให้อาหารอย่าให้อดอยาก ให้ได้กินได้นอนได้พักผ่อนตามเวลา

3. กตัญญูต่อสิ่งของ คือ ของสิ่งใดก็ตามที่มีคุณต่อเรา เช่น หนังสือธรรมะ หนังสือเรียน สถานศึกษา วัด ต้นไม้ ฯลฯ จะต้องปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านี้ให้ดี ไม่ลบหลู่ดูแคลน ไม่ทำลาย

4. กตัญญูต่อบุญ คือ รู้ว่าคนเราเกิดมามีอายุยืนยาว ร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณดี สติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสุขความเจริญ มีทรัพย์มาก ก็เนื่องมาจากผลของบุญ ทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยบุญ จึงมีความรู้คุณของบุญมีความอ่อนน้อมในตัวเอง ไม่ดูถูกบุญ ตามระลึกถึงบุญเก่าให้จิตใจชุ่มชื่น และไม่ประมาทในการสร้างบุญใหม่ให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

5. กตัญญูต่อตนเอง คือ รู้ว่าร่างกายนี้เป็นอุปกรณ์สำคัญที่เราจะได้อาศัยใช้ในการทำความดีสร้างบุญ เพื่อความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเอง จึงทะนุถนอมดูแลร่างกายไม่ทำลายด้วยการกินเหล้า เสพยาสิ่งเสพติด เทียบกลางคืน และไม่นำร่างกายไปประกอบกรรมชั่ว เช่น ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ เจ้าชู้ อันเป็นการทำลายตนเอง

- แหล่งข้อมูล [มงคลชีวิต 38 ประการ](#)

ใบงาน ที่ 1.2
เรื่องความกตัญญูกตเวทิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความกตัญญู หมายถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัวได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน ที่ 1.3
เรื่องความกตัญญูกตเวทิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีรูปภาพ ความกตัญญู รู้คุณ ตอบแทนคุณ กตเวทิต ให้สวยงาม

ชื่อ เลขที่ ชั้น

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
2	ความถูกต้องของเนื้อหา			
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
5	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	12 – 15	ระดับคุณภาพ	ดี
ช่วงคะแนน	8 – 11	ระดับคุณภาพ	พอใช้
ช่วงคะแนน	ต่ำกว่า 8	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓

ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความตั้งใจ ทำงาน			ความ รับผิดชอบ			การตรงต่อ เวลา			ความสะอาด เรียบร้อย			ผลสำเร็จ ของงาน			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน 12 – 15 ระดับคุณภาพ ดี

ช่วงคะแนน 8 – 11 ระดับคุณภาพ พอใช้

ช่วงคะแนน ต่ำกว่า 8 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓

ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ กันทำกิจกรรม			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			ความตั้งใจ ทำงาน			การแก้ไข ปัญหา/หรือ ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน 12 – 15 ระดับคุณภาพ ดี

ช่วงคะแนน 8 – 11 ระดับคุณภาพ พอใช้

ช่วงคะแนน ต่ำกว่า 8 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. ซื่อสัตย์ สุจริต	1.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	1.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู			
	1.3 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และเป็นแบบอย่างที่ดี แก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์			
2. มีวินัย รับผิดชอบ	2.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันมีความรับผิดชอบ			
3. ใฝ่เรียนรู้	3.1 ตั้งใจเรียน			
	3.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	3.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	3.4 ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	3.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็น องค์ความรู้			
	3.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน			
4. มุ่งมั่นในการทำงาน	4.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	4.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน 12 – 15 ระดับคุณภาพ ดี
ช่วงคะแนน 8 – 11 ระดับคุณภาพ พอใช้
ช่วงคะแนน ต่ำกว่า 8 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง